

Spis treści

Noty biograficzne autorów	11
Wykaz akronimów	13
Wstęp	15
Rozdział 1	
Dialog dotyczący praworządności pomiędzy Polską a instytucjami UE	
- perspektywa Komisji Europejskiej – Rafał Szyndlauer	19
1. Wprowadzenie	19
2. Czy Komisja ma prawo ingerować w organizację wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich UE?	22
2.1. W jaki sposób Polska naruszyła zasadę praworządności?	23
2.2. Ogólna podstawa prawna dla działań Komisji	24
3. Przebieg sporu o praworządność pomiędzy Polską a Komisją Europejską	25
3.1. Początki sporu	27
3.2. Uruchomienie wstępnej procedury ochrony praworządności – początek dialogu politycznego	29
3.3. Dalszy przebieg sporu o praworządność	33
4. Stanowisko innych instytucji UE	37
4.1. Parlament Europejski	37
4.1.1. Początek sporu o praworządność	38
4.1.2. Kolejne debaty i rezolucje	39
4.2. Rada UE	42
4.2.1. Przebieg dyskusji w Radzie UE	42
4.2.2. Stanowiska państw członkowskich w zakresie sporu o praworządność	44
4.3. Stanowisko Trybunału Sprawiedliwości UE	46
5. Wnioski – możliwe skutki sporu o praworządność	47
Bibliografia uzupełniająca	49

Rozdział 2

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej na straży przestrzegania

prawa unijnego – Anna Zawidzka-Łojek	51
1. Wprowadzenie	51
2. Rola Trybunału Sprawiedliwości UE w zapewnieniu jednolitego i skutecznego stosowania prawa UE	51
3. Struktura i kompetencje Trybunału Sprawiedliwości UE	56
4. Wnioski	59
Bibliografia uzupełniająca	59

Rozdział 3

Jak Trybunał Sprawiedliwości „aktywował” art. 19 ust. 1 TUE w kontekście praworządności: uwagi na tle sprawy C-64/16,

Associação Sindical dos Juízes Portugueses – Piotr Bogdanowicz	61
1. Wprowadzenie	61
2. Opinia Rzecznika Generalnego	63
3. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE	64
4. Komentarz	67
5. Wnioski	71
Bibliografia uzupełniająca	71

Rozdział 4

Naruszenie elementów zasady państwa prawa (art. 2 TUE)**jako ograniczenie zasady wzajemnego zaufania w prawie Unii Europejskiej**

(w świetle wyroku LM (Celmer) – Maciej Taborowski	73
1. Wprowadzenie	73
2. Ograniczenie zasady wzajemnego zaufania w kontekście ENA w świetle dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE	76
3. Ograniczenie zasady wzajemnego zaufania w kontekście ENA w świetle wyroku LM (Celmer)	79
4. Wstrzymanie wykonania ENA w świetle wyroku LM (Celmer)	83
5. Szerszy wymiar wyroku LM (Celmer) w kontekście ENA	87
6. Wnioski	87
Bibliografia uzupełniająca	88

Rozdział 5

Następstwa wyroku w sprawie LM (Celmer) i postępowania na podstawie art. 7 TUE dla funkcjonowania sądów polskich w ramach wspólnoty

prawnej UE – Agnieszka Frąckowiak-Adamska	89
1. Wprowadzenie	89
2. Wzajemne zaufanie i uznawanie orzeczeń jako podstawa europejskiej przestrzeni sądowej	92

2.1. Zasada wzajemnego uznawania orzeczeń w sprawach cywilnych i karnych	92
2.2. Zasada wzajemnego zaufania w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości	96
3. Konsekwencje ograniczenia niezależności sądów dla funkcjonowania zasady wzajemnego zaufania wynikające z wyroku <i>LM (Cermer)</i>	98
4. Ewentualne konsekwencje wynikające z art. 7 TUE	102
5. Wnioski	104
Bibliografia uzupełniająca	105

Rozdział 6

Odpowiedź Polski na czwarte zalecenie Komisji Europejskiej

w sprawie praworządności – Agnieszka Grzelak	107
1. Wprowadzenie	107
2. Dialog Komisji Europejskiej z rządem RP w okresie styczeń – sierpień 2018	110
3. Zmiany w Sądzie Najwyższym	113
3.1. Ogólna ocena zmian w Sądzie Najwyższym	113
3.2. Przejście sędziów Sądu Najwyższego w stan spoczynku	114
3.3. Przerwanie kadencji I Prezesa Sądu Najwyższego	119
3.4. Procedura obsady wolnych stanowisk w Sądzie Najwyższym	121
3.5. Skarga nadzwyczajna	123
4. Sytuacja w Krajowej Radzie Sądownictwa	124
4.1. Ogólna ocena zmian w Krajowej Radzie Sądownictwa	124
4.2. Nominacja nowych członków Krajowej Rady Sądownictwa	126
4.3. Przyszłość członkostwa Krajowej Rady Sądownictwa w ENCJ ..	127
5. Sytuacja w Trybunale Konstytucyjnym	128
6. Sądownictwo powszechne	129
6.1. Odwołanie prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych	129
6.2. Obniżenie wieku przejścia sędziów w stan spoczynku	131
7. Uwagi dodatkowe	131
8. Wnioski	133
Bibliografia uzupełniająca	135

Podsumowanie i wnioski – Jan Barcz	137
---	------------

Załączniki

• Rozdział VIII (Sądy i Trybunały) Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (wyjątki)	155
• Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie C-64/16 <i>Associação Sindical dos Juízes Portugueses</i> przeciwko <i>Tribunal de Contas</i>	158

- Uwagi Polski z 7 maja 2018 r. w toku postępowania w sprawie C-216/18 PPU *LM* (sprawa *Celmer*) 170
- Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie C-216/18 PPU *LM* (*Celmer*) 183
- Komunikat prasowy Komisji Europejskiej z dnia 2 lipca 2018 r. informujący o wszczęciu przeciwko Polsce postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego UE (art. 258 TFUE) związanym z ustawą o Sądzie Najwyższym (IP/18/4341) 204
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2018 r. (sygn. akt III UZP 4/18) wraz z uzasadnieniem 207
- Oświadczenie Kancelarii Prezydenta RP z dnia 2 sierpnia 2018 r. w nawiązaniu do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2018 roku 224
- Stanowisko Kancelarii Prezydenta RP z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2018 roku 226
- Oświadczenie Zastępcy Prokuratora Generalnego Roberta Hernanda (w imieniu Prokuratora Generalnego) dotyczące postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2018 roku 229
- Stanowiska i apele organizacji pozarządowych i prawników 233
- List z 13 czerwca 2018 roku prezydentów, premierów, szefów MSZ i opozycjonistów do Komisji Europejskiej 233
- Europa: broń Sądu Najwyższego! Apel ponad 120 organizacji z czerwca 2018 roku do Jean-Claude Junckera, Przewodniczącego Komisji Europejskiej 235
- Naruszanie praworządności osłabia pozycję Polski w świecie.
- Stanowisko Konferencji Ambasadorów RP z dnia 31 maja 2018 roku ... 237
- List twórców i naukowców do Komisji Europejskiej z czerwca 2018 roku 239
- List otwarty profesorów prawa z dnia 8 czerwca 2018 r. do Wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej Fransa Timmermansa .. 242